T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/259
KARAR NO : 2021/316
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: İcra Müdürlüğü dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araca ilişkin olarak, %1 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV'nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.Y.
Vekili : Av. B.A.
Davalı : Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı
Vekili : Av. T.Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Ankara 31. İcra Müdürlüğünce E.2018/167 sayılı dosyada yapılan açık artırma sonucu satın alınan 34 R.... plakalı aracın satış değeri üzerinden %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma değer vergisi tahakkukunun %1 oranından fazla kısmının iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; *"dava konusu işlemin İcra Müdürlüğü tarafından gerçekleştirildiği, KDV oranına ilişkin olarak öncelikle İcra Müdürlüğüne müracaat edilmesi gerektiği, icra dairesi aracılığıyla yapılan satışlarda tahsil edilen KDV ve damga vergisine ilişkin uyuşmazlıklarda görevli yargı yerinin adli yargı olduğu"* görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Ankara 2. Vergi Mahkemesi, E.2020/2235 sayılı dosyada, 26/01/2021 tarihinde** verdiği görevlilik kararı ile idare vekilinin davanın görev yönünden reddi talebini reddetmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

"...2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin;

a)Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,

b)(a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları,

c)Diğer kanunlarla verilen işleri, çözümleyeceği hükmü yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara 31. İcra Müdürlüğü'nün E:2018/167 sayılı dosyasında yapılan ihale ile satın alman araç için %18 oranında katma değer vergisi ödenmesi üzerine, katma değer vergisi oranının %1 olduğundan bahisle fazladan ödenen katma değer vergisinin iadesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık, Ankara 31. İcra Müdürlüğünce yapılan açık artırmada alman araç için uygulanacak olan katma değer vergisi oranına ilişkin olup; 2576 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen 6. maddesi uyarınca bahse konu satış işleminin hangi oranda katma değer vergisine tabi olduğu yönündeki değerlendirmenin vergi mevzuatı çerçevesinde vergi mahkemesince yapılması gerekmektedir."

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

B. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, adli yargılamanın bir parçasını oluşturan uyuşmazlığın, icra müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

"(...)2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir."; ""Şikâyet üzerine yapılacak muameleler^ başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında

"Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. /Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.'' "Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: ""İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır." denilmiştir.

Olayda, davacı tarafından, Ankara 31. İcra Müdürlüğünce 2018/167 Esas sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan 34 RJ 7550 plakalı araca ilişkin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının % 1 olarak belirlenmesi talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, İcra Müdürlükleri tarafından yürütülen takiplere ilişkin olarak yapılan ihaleler sonucunda alınan araca ilişkin, icra müdürlüğünce verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararların kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüklerinin tesis ettiği işlemlerden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemlerin yasaya uygun olup olmadıklarının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır."

6. Benzer dosyalardaki aksi yönde görüşü bilindiğinden, ayrıca Danıştay Başsavcısının görüşü alınmamıştır.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun, *"Şikâyet ve Şartlar"* başlıklı 16. maddesinde: *"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir"*

8. 2004 sayılı Kanun'un *"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler"* başlıklı 17. maddesinde: *"şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur."*

9. Aynı Kanun'un *"Tetkik mercii"* başlıklı 4. maddesinde de: *"İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."*

Hükümleri yer almaktadır.

10. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Vergi Mahkemelerinin Görevleri"* başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacı tarafından Ankara 31. İcra Müdürlüğünün 2018/167 esas sayılı dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan araca ilişkin olarak, %1 yerine %18 alındığı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat ve tüm dosya kapsamı itibarıyla, İcra Müdürlüğünce yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin olarak, yine icra müdürlüğünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

15. Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile Ankara 2. Vergi Mahkemesince verilen 26/01/2021 tarihli ve E.2020/2235 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 2. Vergi Mahkemesince verilen 26/01/2021 tarihli ve E.2020/2235 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; İcra Müdürlüğünden ihale yolu ile satın alınan otomobilin KDV oranının %1 olduğu halde %18 oran üzerinden tahsil edildiği, fazla ödenen kısmın iadesine yönelik talebin reddedildiğinden bahisle, fazla ödenen KDV miktarının, tahsil tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'a hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz. 03/05/2021

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN